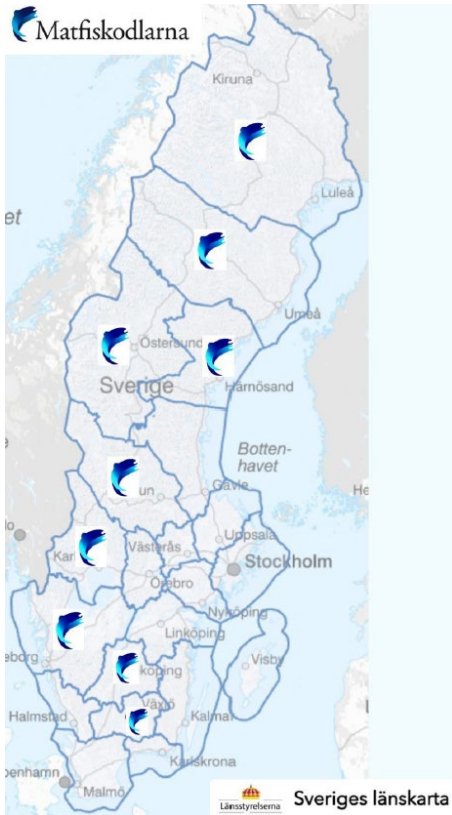

Miljöprövning – erfarenheter från fiskuppfödare

Wenche Hansen

MFO

Bakgrund: Presentationsmaterialet har tagits fram inom ramen för nationella kompetenshöjande insatser inom vattenbruk.

Syfte: Kursen syftar till att stärka kunskapen om vattenbrukets regelverk, miljöpåverkan och tillståndprocesser hos handläggare och andra aktörer med ansvar för eller koppling till vattenbruk i Sverige. Fokus ligger på både fiskodling och extraktivt vattenbruk (musslor, ostron, alger, med flera) och kursen ger deltagarna verktyg för att fatta mer välgrundade beslut i tillstånds- och tillsynsärenden.

Arrangörer: Nationellt Kompetenscentrum för Vattenbruk (NKfV), Sveriges Lantbruksuniversitet & Göteborgs universitet,

Miljöprövning – erfarenheter från fiskuppfödare

Dag 2 13:30-14:00

 Matfiskodlarnas Sverige AB

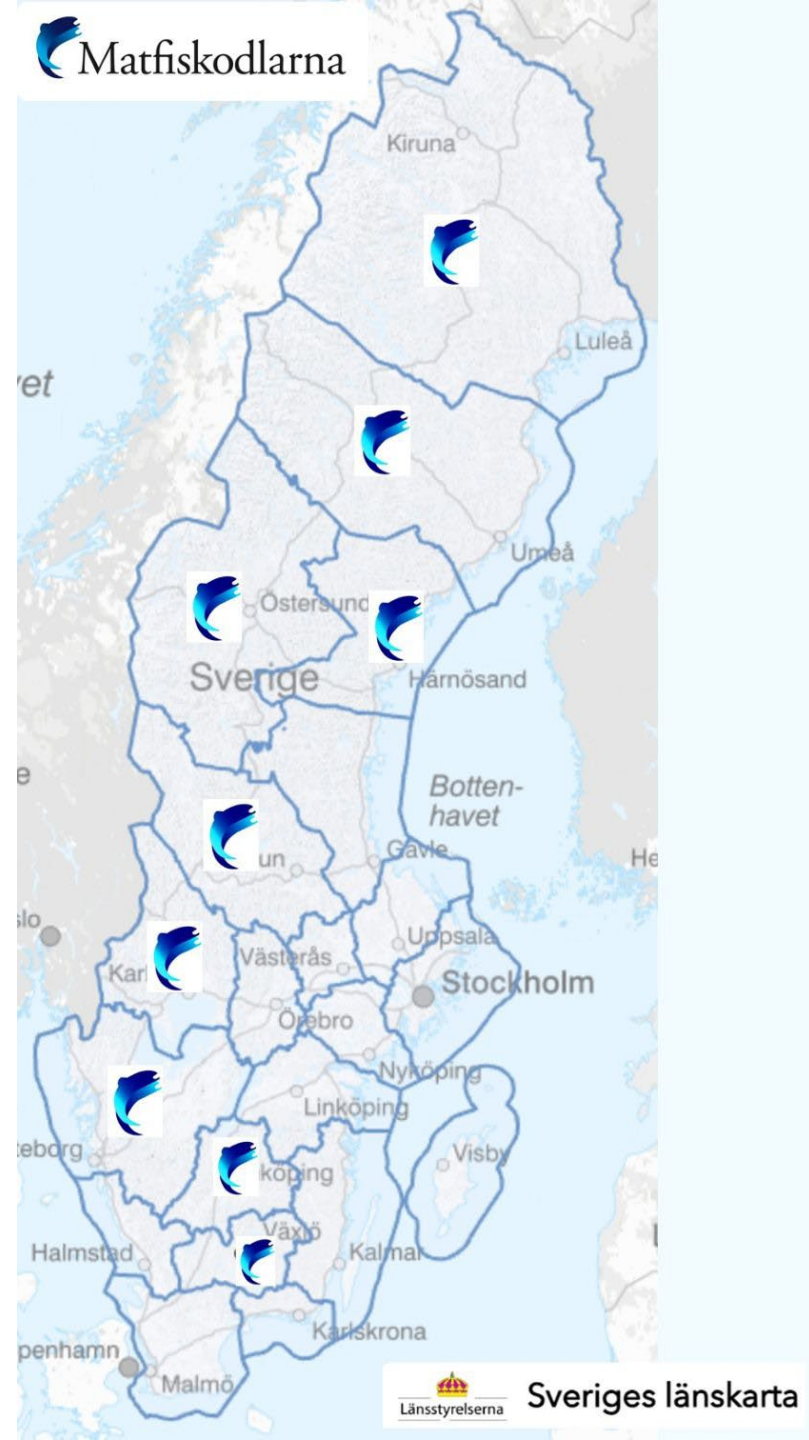
 Förenklingar regelverk: "Strandskydd,- Vattenbruk,- Miljöprövningsutredningar".

 Erfarenheter - Utmaningar att arbeta vidare med – kort diskussion.

Branschorganisation för svensk fiskuppfödning

- 🐟 Verksamheter i 9 län och ca 30 kommuner.
- 🐟 Ca 35 odlingsanläggningar för röding och regnbåge, både öppna kassar och landbaserade anläggningar.
- 🐟 Miljötillstånd om ca 20-22 000 ton foder/år.
- 🐟 Ca 9 200 ton fisk 2024 – sjv statistik Sverige totalt 9 800 ton.
- 🐟 Medlemsföretagen står för kring 95% av produktionen i Sverige.
- 🐟 Ca 75-80% av produktionen är regnbåge, ca 20-25% röding.
- 🐟 Produktionscykel: avel – rom, yngel, sättfisk – matfisk – slakteri - förädling.

Förenklingar regelverk: ”Strandskydd,- Vattenbruk,- Miljöprövningsutredningar”.

Strandskydd – areella näringar

Undantaget innebär en förenkling.

Undantaget för areella näringar gäller endast om alla följande förutsättningar är uppfyllda:

- Den areella näringen bedrivs varaktigt som huvudsaklig sysselsättning, eller som bisyssla som utgör förvärvsverksamhet.
- Byggnaden, anläggningen, anordningen eller åtgärden som ska utföras behövs för näringen.
- Byggnaden, anläggningen, anordningen eller åtgärden ska inte utgöra boende eller vara utformad som ett boende.
- Byggnaden, anläggningen, anordningen eller åtgärden som ska utföras måste för sin funktion, eller för att uppnå ett funktionellt samband, finnas eller utföras inom det strandskyddade området.

Förenklingar regelverk: ”Strandskydd,- Vattenbruk,- Miljöprövningsutredningar”.

”Vattenbruksutredningen”

- **”Fiskelag.,:** Dubbelprövning, tillstånd som står i strid med varandra, en myndighetskontakt mindre (tillsyn, överklagan).
- **Miljölag.:** Bra att vattenbruket definieras, allt vattenbruk samlas i 9 kap. Inte alltid betydande miljöpåverkan.
- **Väntar på regleringsbrev** Översyn gränser anmälan/tillstånd, JV ansvar för samordning, utbildningar, vägledning mm
- **Väntar på vidare utredningar:** peka ut platser lämpliga för vattenbruk i kommunalplanering, ta bort kravet på processuell rådgivning, outreda vatten mm

Förenklingar regelverk:

”Strandskydd,- Vattenbruk,-
Miljöprövningsutredningar”.

”Miljöprövningsutredningen”

- Ny nationell miljöprövningsmyndighet 2027 juli.
- Ev. även miljöbedömningsprocessen från 2028.
- Miljöfarlig verksamhet byts ut till miljöpåverkande verksamhet.
- Tidsfrister handläggningen.
- Bästa möjliga teknik ersätts med bästa tillgängliga teknik i 2 kap. 3 § MB.
- Översyn av verksamhetskoder föreslås.
- Hushållningsbestämmelserna (3-4 kap. MB) i egen lag. 2028-01-01.
- Tydligare styrning - myndigheter överklagar andra myndighetsbeslut.

Erfarenheter - Utmaningar att arbeta vidare med

🐟 Ökade krav på innehåll i ansökan, TB, MKB inkl. utredningar.

🐟 Tidsbegränsade tillstånd.

🐟 Mål om ökad produktion

Erfarenheter - Utmaningar att arbeta vidare med

Rimliga krav ska ställas enligt miljöbalken

Krav på skyddsåtgärder, försiktighetsmått och utredningar ska ställas i den utsträckning det inte är orimligt.

Vid prövning och tillsyn måste myndigheter väga miljönytta mot ekonomisk och praktisk belastning för verksamhetsutövaren.

Detta gäller särskilt vid krav på utredningar, provtagningar och mätningar, där kostnader kan bli betydande.

(bla. 2 kap. 2-7 §§ MB)

2 kap. 7 §

Kraven i 2-5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. När det är fråga om en totalförsvarsverksamhet eller en åtgärd som behövs för totalförsvaret, ska vid avvägningen hänsyn tas även till detta förhållande. Trots första stycket ska de krav ställas som behövs för att följa 5 kap. 4 och 5 §§. *Lag (2018:1407).*

Erfarenheter - Utmaningar att arbeta vidare med

Diskussion om – Vad är en rimlig ekonomisk belastning?

Vad tror ni exempelvis följande kostar?

🔍 **Miljöbedömnings- och prövningsprocessen**
(exkl. överklagan, bolagets egna tid/resurser)

🔍 **Utredning om påverkan på MKN ytvatten**
(inkl. hydrodynamisk modellering)

🔍 **Recipientprovtagning** (vattenkemi, sediment, växtplankton, bottenfauna mm.)

Totalt:

= ?? Exkl. ev. överklagan

.....och sedan är det prövnings,- tillsyns- och kontrollavgifter, avgifter för periodiskbesiktning - inom flera lagstiftningsområden inte bara miljöbalken.....

Erfarenheter - Utmaningar att arbeta vidare med

Vad är en rimlig tillståndstid?

Lagstiftaren lyfter fram bl.a.:

🔧 Att **teknikutveckling** och **ökad kunskap** gör att miljökraven förändras över tid. Därför är det inte lämpligt att alltid ge tillstånd som gäller för all framtid. **Verksamhetens art, omfattning, ekonomiska och praktiska förutsättningar ska också vägas** in vid bedömning av tidsbegränsningen.

🔧 När ett tidsbegränsat tillstånd löper ut krävs en obligatorisk **ny tillståndsprövning**. **Denna prövning väntas normalt bli enklare** än för en helt ny verksamhet, eftersom platsen redan är känd och verksamheten har varit i drift under en tid, vilket gör bedömningen mer förutsägbar.

Enligt 16 kap. 2 § miljöbalken får tillstånd, godkännande eller dispens, ges för begränsad tid och förenas med villkor.

Erfarenheter - Utmaningar att arbeta vidare med

Diskussion om – Vad är en rimlig tillståndstid?

Vår erfarenheten är att....

- Alla aspekter vägs inte in och ...
- Nästa prövning blir inte enklare....
- Brister i motivering i yttranden och i domskälen
– ”lotteri” om det blir 5, 10, 12, 15 eller 20 år.

Erfarenheter - Utmaningar att arbeta vidare med

Sverige behöver stärka livsmedelsförsörjningen och beredskapen av mat.

Förslag – produktionen av odlad fisk ska öka med 60% till 2035.

Hur kan vi i miljöprövningen stödja måluppfyllelsen?

Vår jord består av ca 71% oceaner, hav, sjöar och vattendrag.

Av andelen, ca 29%, som utgör land är det endast en mycket liten andel som vi kan nyttja för att producera mat på.

Sveriges landareal är ca 407 tusen km², våra inlandsvattnet upptar en yta av ca 40 tusen km² och havet utgör ca 81 tusen km².

En röst för svensk fiskuppfödning

Styrelsen

Ordförande: Josef Nygren, Umlax AB

Ledamöter:

Jussi Kosomaa, Nordic Trout Sweden AB

Iivari Valli, Vattudalens Fisk AB

Elin Mehlhorn, Svensk Fjällröding AB

Anders Beronius, Älvdalslax AB

Wenche Hansen VD

Tfn +46(0)73-095 98 39

E-post: wenche@matfiskodlarna.se

Adress: Norrviksgatan 27, 861 94 Söråker

Webb: **[Startsida](#) | [Matfiskodlarna](#)**

Facebook: [Matfiskodlarna](#) | Facebook

Linkedin: **[Matfiskodlarna Sverige AB: Översikt](#) | [LinkedIn](#)**

